

3.6 Metodický blok č. 6 (Rádiový podcast)

Smyslem posledního bloku projektového vyučování je tvorba reportáže do rozhlasového vysílání. Účastníci budou reportéři fiktivního/reálného rádia a budou vymýšlet jméno rádia, znělku a šestiminutovou reportáž na vybrané téma (např. o kulturním centru, o škole). Při tvorbě reportáže se žáci seznámí s historií rozhlasu, se současnými formami on-line rádií a se způsobem, jak vzniká reportáž. Mimo to získají také informace o tématu, na které připravují reportáž.

Cíl: Vytvořit rádiový program o délce cca 20 minut, který bude možné odvysílat např. umístěním na www.youtube.com. Učitel dopředu zvolí téma, o kterém budou žáci vytvářet pořad (např. o škole, budově školy, kulturním centru). Důležité je, aby ke zvolenému tématu mohli žáci nahrávat rozhovory, ankety, reportáže, diskusi, pozvánku, a aby měli pro vytváření nahrávek dostatečný prostor. Prostor třídy nestačí, nelze, aby všichni žáci nahrávali najednou nahrávky v jedné třídě, navzájem by se rušili. Dále je třeba vymezit prostor, místnost, kde bude nahrávací studio – kabinet, počítačová učebna.

Metody: diskuze, skupinová práce

Pomůcky: papíry A4, fixy, flipchart, dataprojektor (pokud budete promítat video), diktafon pro každou skupinu, techniku pro vytvoření rádiového programu – program pro nahrávání jinglu Audacity, Editor videa (součástí Windows 10/Windows Movie Maker), počítač/laptop, mikrofon připojitelný k PC/laptopu, návod jak vytvořit rádiový podcast pro žáky (viz příloha č. 4.9)

Podklady pro učitele: úvod do současnosti i historie rozhlasového vysílání (viz příloha č. 5.7), postup jak na PC vytvořit radiový program – podcast (viz příloha č. 4.9)

Čas: 4 vyučovací hodiny (v rámci projektu dva dvouhodinové hodinové bloky)

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seznámení s náplní práce v dalších 4 hodinách a krátký úvod do historie i současnosti rozhlasového vysílání. Rozehřívací aktivity pro vzpruhu před prací ve skupinách. Zvolení jména rádia (všichni žáci dohromady), vytvoření jinglů rádia ve skupinách.

Pomůcky: podklady pro učitele – příloha č. 5.7 (úvod do současnosti a historie rozhlasového vysílání)

Metody: diskuze, rozeřívací aktivity, skupinová práce

Podrobně rozpracovaný obsah

Účastníci sedí v kruhu. Seznamte je s tím, že následující 4 hodiny budou pracovat na tvorbě rádiové reportáže. Následně pokračujte krátkým úvodem do historie i současnosti médií s důrazem na rozhlas jako médium, se kterým budete dále pracovat. Bavte se s účastníky o tom, jaká rádia znají, čím se rádio liší od ostatních médií, zda poslouchají rádio a při jaké příležitosti. Před samotným zahájením tématu nastartujte tvůrčí atmosféru prostřednictvím cca 5 minutové rozeřívací aktivity (tyto rozeřívající hry je dobré dát před aktivity, které vyžadují soustředění). Hry jsou zaměřeny na procvičení vnímání partnera, soustředění:

- Vysílání signálu gestem ruky, – stojí se v kruhu, jeden žák tleskne a ukáže na některého žáka přes kruh. Zamíření signálu na spolužáka přes kruh musí být přesné. Druhý žák pošle signál dál.
- Bing, Beng, Bang – stojí se v kruhu, pedagog tleskne, řekne „Bing“ a ukáže na žáka po své levé straně, ten řekne také Bing a pošle tlesknutí dál opět susedovi po levé ruce, tak to jde dál, dokud se tlesknutí opět po kruhu nevrátí k pedagogovi. Další kolo se snažte zrychlit. Po třech

kolech přidejte do hry „Beng“ a „Bang“. Bojový postoj se zdviženýma rukama, kterým zastavíte signál „Bing“ a pošlete jej zpět v opačném směru. „Bang“ je jakoby namíření ruky s pistolí a vyslání signálu napříč přes kruh.

- Hypnotizér – žáci se rozdělí do dvojic, které stojí ve volném prostoru bez židlí. Jeden z dvojice natáhne ruku a dlaň dá druhému před obličej, ten musí jeho ruku (dlaň) sledovat a hlavou či celým svým tělem následovat pohyby ruky, jako by byla dlaň magnetická. Cca po 3 minutách se dvojice vymění a ten, co byl ovlivňován, je hypnotizérem.
- Vyprávění příběhu naráz ve dvojicích – žáci se rozdělí do dvojic, musí se sobě dívat do očí, až jim dá pedagog znamení, začnou si naráz vyprávět (např. co včera dělali). Ten, kdo první uhne očima, prohrává, žáci musí pořád mluvit.

Po rozehřívací aktivitě si žáci sednou zpátky do kruhu a vymyslí název rádia.

Jméno rádia

Vyzvěte účastníky, ať navrhnou názvy a pak se společně dohodnou na tom, který se jim nejvíce líbí. Poté nechte účastníky, ať se rozdělí do skupin po cca 4 až 5, v kterých budou pracovat na tvorbě podcastu.

Vytvoření jinglu

Prvním úkolem skupin je vytvořit rádiové „jingly“ (znělky, předěly) o délce cca 6 vteřin. Jingle = znělka v rádiu a TV. Něco, co upoutává pozornost, zvoní, rachtá, kliká, zpravidla akord nebo rytmický zvuk (může být i součástí spotu). Odděluje jednotlivé reportáže, reklamy, písničky.

Rozdělte účastníky do cca čtyřčlenných skupin a úkolem každé z nich je vymyslet znělku. Znělka musí obsahovat název rádia a měla by trvat cca 6 vteřin. Znělka může dále obsahovat slovní hříčky, zvuky vyluzované pusou, tleskáním, předměty, které mají zrovna žáci u sebe. Neměla by být tvořena již vytvořenou nahrávkou z mobilu. Když mají skupiny znělku hotovou, tak jí postupně všechny prezentují ostatním. Všichni při poslechu zavřou oči a zkusí vyhodnotit, co bylo pro předvedený jingle specifické, na čem jingle stavěli. Je dobré, aby vždy některá ze skupin začala se svou prezentací dobrovolně, postupně takto zazní všechny znělky.

Reflexe:

- V čem se liší jednotlivé znělky? Na čem jsou založeny?

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Cílem je představit žákům téma rádiového programu a jaké formy může mít rádiový vstup (reportáž). Žáci budou pracovat ve skupinkách po 4 až 5 žácích a každá pomocí diktafonu vytvoří radiový program (podcast) o délce cca 6 minut.

Pomůcky: tužky, papíry a diktafon pro práci ve skupinkách

Podrobně rozpracovaný obsah

Představení hl. tématu rádiového programu. Téma stanoví předem učitel, může to být téma týkající se školy, účastníci mohou dělat reportáž o budově školy, o školní sportovní akci, o tématech, aktivitách, která se školou souvisejí. Nebo může pedagog s žáky navštívit jiný veřejný prostor/veřejnou budovu (kulturní centrum, muzeum apod.) a udělat s nimi reportáž tam. V rámci ověření žáci vytvářeli reportáž

o budově kulturního centra Moving Station. Připravte si a sdělte účastníkům v úvodu podrobnější informace o tématu, např. o historii školy, promítnout propagační video apod.

Představení formy zpracování. Účastníci budou pracovat ve skupinkách po 4 až 5 ve kterých vytvářeli jingly. Každá skupinka vytvoří část rádiového programu s vlastním jinglem (cca 6 minutový vstup). Téma vstupu se musí týkat školy (nebo jiného zvoleného tématu). Formou vstupu může být zpráva, rozhovor, diskuze, reportáž či anketa, nebo se ve vstupu mohou tyto formy kombinovat, např. to může být reportáž s rozhovorem.

Každý vstup by měl obsahovat úvod, aby se posluchač dozvěděl, o čem bude následující vstup nebo kde se nachází reportér apod. Může to být jedna věta. Pak bude následovat vlastní obsah vstupu (reportáž, rozhovor, anketa, diskuze) a nakonec zakončení, rozloučení apod.

Předtím, než účastníci začnou pracovat na scénáři reportáže, pustíme jim prezentaci či video s úvodními informacemi o daném tématu.

- V rámci ověření bylo využito video o kulturním centru Moving Station (Moving Station – Splněný sen, 2015)

Rozdělení do skupinek a vysvětlení používání diktafonu. Pro samotnou práci v terénu je nutné dát účastníkům k dispozici diktafon, na který nahrají úvod, obsah vstupu a závěrečné slovo. Nejlépe, ať někdo ze skupinky zapisuje, co která nahrávka obsahuje. Předtím, než účastníci vyrazí do terénu nahrávat vstupy, řekněte jim předem, ať se dohodnou, jakou formu vstupu chtějí zpracovávat a v návaznosti na to si dopředu připraví např. několik úvodních otázek pro rozhovor/anketu/diskuzi či text reportáže, úvodní slovo vstupu. Text pro reportáž mohou případně tvořit postupně s ohledem na to, jaké informace v terénu získají. Účastníci musejí přípravu rozhovorů, sběr informací i nahrávky stihnout v omezeném čase. Pro práci v terénu jim vyhradte 45 minut a místo, kde se mohou pohybovat, např. areál školy.

Použité zdroje:

- Moving Station – Splněný sen. In: Youtube [online]. 8. 11. 2015 [cit. 5. 10. 2020] Dostupné z: <<https://youtu.be/ME8RE85i0lc>. > Kanál uživatele Johan Centrum.

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Práce v terénu

Pomůcky: tužky, pracovní listy a diktafon, nahrávací studio – místnost s PC a mikrofonom

Metody: skupinová práce

Podrobně rozpracovaný obsah

Na nahrání reportáže a sběr informací v terénu mají žáci 45 minut. Vymezte jim prostor, kde všude se mohou v rámci školy, kulturního centra či akce pohybovat. Pokud žáci dělají, reportáž o škole je potřeba aby časový limit zahrnoval např. velkou přestávku, aby měli žáci prostor pro rozhovory.

Učitel zajistí, aby všechny skupinky v časovém limitu stihly nahrát své rozhovory a reportáže. Zajistí, aby správně používaly techniku. Pokud váhají, nevědí si rady, navrhuje jim, s kým by ještě mohly udělat

rozhovor, poskytnete jim další materiály, informace k tématu. V časovém limitu postupně obejde všechny skupinky.

Žáci aktivně vyhledávají osoby, se kterými chtějí dělat rozhovor, anketu, vybírají si místa, kde nahrají reportáž, úvodní slovo, rozloučení. K nahrávkám používají diktafon.

4. hodina

Forma a bližší popis realizace

Cílem je složení a vytvoření programu Rádía Student z reportáží pracovních skupinek žáků, přehrání rádiového programu a zhodnocení projektového dne.

Metody: skupinová práce

Pomůcky: počítačová učebna, nebo laptop pro každou skupinku, program pro zpracování audio nahrávek, médium pro přenos dat – USB flash disk, diktafony s nahrávkami a nahrávky jinglů, návod jak vytvořit podcast (4.9)

Skládání nahraných reportáží a znělek, vytvoření programu Rádía Student

Před tím než žáci začnou pracovat na nahrávkách, provede s nimi učitel zhodnocení aktivity:

- Jak se vám líbilo natáčení reportáží?
- Co se vám povedlo a co se vám dařilo méně?
- Jakou kdo měl roli ve skupině?

Sesbírané reportáže, rozhovory nahrané na diktafonech a jingly jednotlivé skupinky zpracují s pomocí učitele v počítačové učebně. Každá skupinka pracuje s jedním PC nebo laptopem. Skupinky mají za úkol složit své nahrávky do reportáže. Na úvod a na konec své reportáže umístí svůj jingl.

Když mají všechny skupinky své reportáže složené, předají je učitelovi či zvukaři (může to být jeden z žáků). Ten je finálně zkompletuje, seřadí je za sebe a vytvoří finální rádiový program Rádía Student.

Přehrání rádiového programu a zhodnocení dne

Na závěr dne si s žáky přehrajeme jejich výtvar – radiový program Rádía Student.

Po této diskusi nastává čas na zhodnocení celého dvoudenního projektového vzdělávání. Vyhodnocení může proběhnout formou kolečka, kdy každý z účastníků zkusí zformulovat, čím ho absolvování celého dvoudenního programu obohatilo, co ho bavilo více a co méně.

Otázky k diskusi:

- Dali vám něco aktivity, které jsme dnes dělali? Co jste se dozvěděli nového? Co dalšího byste se rádi dozvěděli?
- Jak jste snášeli, že jednou jste si vybírali partnery pro skupinovou práci a jednou jste byli do skupinek přiřazeni?
- Je něco, co z programu využijete do budoucnosti?

